

Výbor pre obľúbenejšie slobody, spravodlivosť a vnútorné veci

pondelok 25. novembra 2019 od 19.00 do 22.30 h
v Európskom parlamente
v ŠTRASBURGU

Vypovedenie kandidáta Wojciecha Rafala WIEWIÓROWSKÉHO

1. Mohli by ste opísať dôvody, pre ktoré ste sa prihlásili na túto pozíciu a prečo sa považujete za vhodného kandidáta na túto pozíciu?

Keď som sa v roku 2014 predstavil vo výbore LIBE ako kandidát na zástupcu dozorného úradníka, objasnil som **hodnoty**, ktoré sú základom môjho záväzku chrániť základné práva v EÚ. Vyrastal som v nedemokratickej krajine v období veľkých prevratov. Nikdy nezabudnem na to, aký vplyv má policajný štát a stanné právo na bežných ľuďoch – títo ľudia vedia, že ich súkromnú korešpondenciu a telefónne hovory môžu kedykoľvek sledovať orgány moci, v mene „verejnej bezpečnosti“ a „najlepšieho záujmu spoločnosti“, a to v nich vzbudzuje hrozivý strach. Hodnotu a krehkosť slobody a dôstojnosti jednotlivca si preto vážim na základe mojich vlastných skúseností.

Rovnaké hodnoty vyznávam aj teraz, o päť rokov neskôr. Navyše som však v takej pozícii vo vedení inštitúcie EÚ nadobudol nové **skúsenosti**, ako tieto hodnoty uplatňovať v praxi. Cieľom pravidiel ochrany údajov v EÚ nie je len zabezpečiť spravodlivé zaobchádzanie s jednotlivcami na základe rešpektu, tieto pravidlá sa tiež usilujú podporovať celkový európsky verejný záujem, najmä prostredníctvom budovania dôvery v integritu vnútorného trhu EÚ. Je pre mňa preto veľkou výzvou snažiť sa o to, aby jednotlivci, ktorí majú dôvod sa obávať na postupy orgánov EÚ pri spracovaní ich údajov, dostali zadosťučinenie, a vzdelávať vedúcich predstaviteľov týchto orgánov, aby sa zodpovedali za svoje konanie, ktoré je kľúčovou súčasťou všeobecného nariadenia o ochrane údajov a nariadenia 2018/1725.

Vo svojej doterajšej kariére som pracoval aj v súkromnom sektore a podieľal som sa na hĺbkovej analýze údajov a hľadanií korelácií medzi súbormi údajov. **Dvadsať päť rokov som pôsobil** v oblasti riadenia informácií z akademického hľadiska a viac ako desať rokov som pracoval aj na **uplatňovaní týchto zásad priamo** vo verejnej správe.

Začiatkom roku 2015 som spolu s Giovannim Buttarellim počas prvých 100 dní nášho mandátu vypracoval stratégiu zameranú na tri oblasti, a to na ochranu údajov v digitálnom veku, nadviazanie globálnych partnerstiev a otvorenie novej kapitoly o ochrane údajov EÚ. Bola to pre mňa ideálna príprava na to, aby som náš úrad mohol posunúť na novú úroveň riadenia a **vybudoval inteligentnú a inovatívnu verejnú správu**. Mám v úmysle ísť príkladom a využiť synergie, ktoré má EDPS k dispozícii, keďže má jedinečné postavenie v centre inštitucionálnej

štruktúry EÚ, ako aj v odborných kruhoch pôsobiacich v oblasti ochrany údajov. Chcem toto privilegované postavenie využiť na pomoc pri riešení spoločenských a technických výziev, ktoré sa vynoria v treťom desaťročí 21. storočia. Týmto spôsobom chcem naplniť myšlienku Európy.

Pochopenie a vysvetlenie dôsledkov vznikajúcich technológií sa stalo kľúčovým prvkom každodenných úloh EDPS. Nielen profesijne, ale aj ako rodič dvoch mladých dcér

patriacich do digitálnej generácie 21. storočia – tzv. generácie Z – som odhodlaný zabezpečiť, aby digitalizácia spoločnosti a hospodárstva fungovala v záujme všetkých, a najmä budúcich generácií. Pod mojím vedením sa bude EDPS venovať nielen problematike umelej inteligencie a internetu vecí, ale bude tiež schopný pochopiť, akú úlohu bude vo veku kvantovej výpočtovej techniky, transhumanizmu, rozhraní lovek – počítača a všadeprítomného ukladania údajov zohrávať súkromie.

2. Mohli by ste opísať svoju víziu budúcnosti orgánu, ktorý by ste museli viesť vo funkcii európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov (EDPS), vrátane možných výziev, ktoré o ňakávate, a Vašich priorit so zreteľom na tento nezávislý orgán?

Ako študent som pôsobil v Európskej asociácii študentov práva ako riaditeľ pre oblasť informačných technológií. To ma inšpirovalo k vízii formulovanej vo filozofickom vyhlásení tejto asociácie: „**Spravodlivý svet, v ktorom sa rešpektuje ľudská dôstojnosť a kultúrna rozmanitosť**“. Nejde tu len o vyjadrenie romantickej idey, bola to hnacia sila všetkých mojich činov, od mojich počiatočných skúseností v súkromnom sektore a na akademickej pôde až po moju službu vo verejnej správe na vnútroštátnej aj európskej úrovni. Táto vízia je tiež zdrojom mojej viery v európsky projekt. Pevne verím, že EDPS by mal prispievať k budovaniu spravodlivého sveta. Zásada právneho štátu a ľudská dôstojnosť by mali byť stredobodom záujmu a mali by sme mať vždy na zreteli, že nechránime údaje, ale loveka, ktorého sa tieto údaje týkajú. Okrem toho by sme mali pri hľadaní globálnych riešení v oblasti ochrany súkromia rešpektovať kultúrnu rozmanitosť Európanov a zohľadňovať kultúrne a právne rozdiely.

Európska administratíva by mala byť **inteligentná a inovatívna**. Mala by byť schopná prispôbiť nové technológie a obchodné modely a používať ich aj na to, aby bola ochrana údajov inteligentnejšia a modernejšia. Rovnako chcem, aby bolo inteligentnejšie aj fungovanie samotného EDPS: plné využitie najmodernejších technológií, využitie širokého spektra zainteresovaných strán z priemyslu, občianskej spoločnosti a akademickej obce o najlepší a najhorší postupoch, pokiaľ ide o používanie osobných údajov, budovanie progresívnej a dynamickej kultúry riadenia a oceňovanie a rozvíjanie rozmanitých talentov ľudí, ktorí pracujú pre úrad. Nariadením 2018/1725 sa EDPS udeľuje silný súbor právomocí na presadzovanie, ale aj na zapojenie a vzdelávanie orgánov EÚ v oblasti zodpovedných postupov pri spracúvaní údajov v duchu povinnosti zodpovedať. Tieto kompetencie využijem v plnom rozsahu, odvážne a nestranne, pričom sa jasne zameriam na to, aby sa dosiahol najlepší možný výsledok na ochranu jednotlivcov, čo je dôvod, pre ktorý bol EDPS vytvorený.

Európske právo – a to nielen klasické akty o ochrane údajov, ale aj celé *acquis communautaire* – by malo slúžiť ako **referenčný bod** pre všetky nové právne predpisy na svete. V súvislosti má EÚ na reguláciu digitálneho hospodárstva značný vplyv, túto pozíciu však nemôžeme považovať za samozrejmosť. Ak umožníme, aby sa naše štandardy znížili, krajiny sveta sa budú

oraz viac snažia hľadať iné modely, ako napríkladínsky model alebo modely, ktoré sa v priebehu nasledujúcich piatich rokov pravdepodobne vyvinú v Indii a Spojených štátoch.

Praktické pozície EDPS sa budú zakladať na výsledkoch dosiahnutých mojimi predchodcami. V tomto zmysle navrhujem určiť **kontinuitu, nesmieme však zaspáť na vavrínoch**. Povedané slovami Lewisa Carrolla: „Ak chceme zostať na mieste, musíme bežať tak rýchlo, ako len vieme. Ak sa chceme dostať alej, musíme bežať dvakrát rýchlejšie.“

Som si vedomý, že EDPS zohráva v rámci Európskeho výboru pre ochranu údajov (EDPB) osobitnú úlohu, a to ako jeho člen aj ako subjekt zabezpečujúci jeho sekretariát, čo zahŕňa aj zabezpečenie toho, aby všeobecné nariadenie o ochrane údajov v nasledujúcich piatich rokoch prinieslo skutočné zmeny. Popri podpore predsedu EDPB prvotriednymi úradníkmi a vybavením urobím všetko, čo je v mojej kompetencii, aby som EDPB pomohol uspieť pri dosahovaní konzistentného a spoľahlivého presadzovania všeobecného nariadenia o ochrane údajov v celej EÚ.

Na politickej úrovni budem tomuto Parlamentu, Rade a Komisii poskytovať informované a objektívne poradenstvo o tom, ako reagovať na najväčšie výzvy nadchádzajúcich rokov, vrátane vývoja a zavádzania systémov umelej inteligencie, biometrie a rozpoznávania tváre, technológií blockchainu a kvantovej výpočtovej a šifrovacej techniky, keďže pravidlá ochrany údajov môžu (a aj by mali) vo všetkých týchto prípadoch poskytovať dôležité usmernenia.

3. Ako mienite plniť úlohu, ktorá je z právneho hľadiska prisudzovaná EDPS, pokiaľ ide o dohody nad agentúrami pre spravodlivosť a vnútorné veci, a aký je Váš názor na výmenu osobných údajov agentúrami a pre agentúry v oblasti SVV, najmä pokiaľ ide o dohody nad prenosom osobných údajov do tretích krajín?

Jednou z hlavných výziev reformy ochrany údajov v Európskej únii v posledných rokoch je reštrukturalizácia nespočetného množstva systémov dohody v bývalom treťom pilieri EÚ. Zákonodarcovia EÚ dosiahli ďalšie **zblíženie** ustanovení o prenose údajov na účely presadzovania práva agentúrami SVV (a to kapitolou V smernice o presadzovaní práva, kapitolou IX nariadenia 2018/1725, článkom 25 nariadenia o Europole a článkami 56 až 59 nariadenia o Eurojuste). Vždy som sa zasadzoval za väčšiu **konzistentnosť**

týchto ustanovení. Žiadal som však aj o umožnenie určitej flexibility v prípadoch, keď je potrebné zachovať de iure moc na vnútroštátnej úrovni (najmä nezávislosť súdnictva) alebo keď použitie rôznych nástrojov na prenos môže plniť osobitné potreby agentúry, pokiaľ ide o vykonávanie jej mandátu. Zároveň mám na zreteľ lehotu na preskúmanie príslušných právnych predpisov stanovenú v článku 98 nariadenia 2018/1725 na 30. apríla 2020. **Zastávam názor, že naším cieľom by malo byť zjednotenie tejto rozmanitosti prístupov, pokiaľ je to možné, a rešpektovanie osobitných okolností každého prípadu.**

EDPS má k dispozícii niekoľko nástrojov, pokiaľ ide o dohody nad agentúrami SVV a poskytovanie poradenstva zákonodarcovi v súvislosti s ich činnosťami spracúvania údajov. Keďže som bol v posledných štyroch rokoch v EDPS zodpovedný za dohody a presadzovanie, dokázal som otestovať všetky tieto nástroje vrátane **poradenstva, odporúčaní a ich dôsledného presadzovania**, nevynímajúc **prípadný zákaz operácií, ktoré nemajú náležitý právny základ**. Podobné pravidlá budú zohrávať zásadnú úlohu pri dohodách nad inštitúciami EÚ, ako je Eurojust alebo Európska prokuratúra. V praxi sa kroky EDPS týkajúce sa Europolu

príliš nelíšia od ostatných agentúr SVV. Chcel by som preto v súvislosti s agentúrami SVV slúžiť ako subjekt dohady a zaoberať sa požiadavkami na interoperabilitu systémov a prenos osobných údajov týmito agentúrami do tretích krajín. Navrhujem zamerať sa najmä na:

a) **legislatívne konzultácie** podľa článku 42 nariadenia 2018/1725:

- 1) inštitucionálna záruka na zabezpečenie súladu s článkom 16 ZFEÚ a článkami 7 a 8 charty vrátane medzinárodných dohôd o prenose údajov na účely presadzovania práva (pozri stanovisko EDPS 2/2018 o prenose údajov Europolu krajinám regiónu MENA);
- 2) nástroj na podporu konzistentnosti ustanovení o ochrane údajov v rôznych právnych aktoch EÚ vrátane ustanovení o prenose osobných údajov do tretích krajín,

b) **dohady a presadzovanie**, pokiaľ ide o vykonávanie pravidiel ochrany údajov inštitúciami, orgánmi a agentúrami EÚ v praxi;

c) **zapojenie EDPS do inštitúcií Európskeho výboru pre ochranu údajov** povereného zabezpečením jednotného uplatňovania pravidiel EÚ o ochrane údajov, a to nielen v súlade so všeobecným nariadením o ochrane údajov, ale aj so smernicou o presadzovaní práva.

Posledný bod je obzvlášť dôležitý, pretože agentúry SVV dostávajú väčšiu šancu svojich operatívnych osobných údajov od príslušných vnútroštátnych orgánov, na ktoré sa vzťahuje smernica o presadzovaní práva. Inštitúcia EDPB v tejto oblasti bola doteraz obmedzená. Pod mojím vedením sa bude EDPS snažiť zasadiť o to, aby sa v súvislosti so smernicou o presadzovaní práva poskytovali orgánom presadzovania práva ďalšie usmernenia.